

Zemkopības ministrijas Rīgas pils. un Rīgas apr. vērtēšanas koleģijas paziņojums.

Pamatojoties uz likumu par dalītu īpašuma tiesību atcelšanu, virsrakstā minētā koleģija noteikusi šo minētiem nekustamiem īpašumiem šādu izpirkuma maksu:

Table with columns: Kārt. num., Hipot. iecirknis un nod., Pēc pils. iedalīj. grup. un num., Īpašuma atrašanās vieta Rīgā, Īpašnieks, Izpirkuma maksas Ls, Vērtēšanas izdevumi Ls.

Rīgā, 1940. g. jūnijā.

Koleģijas priekšsēdētājs A. Nedeja. Sekretars K. Ceikelis.

Salacgrīvas pils. 6 kl. pamatskolai vajadzīgs skolotājs-ja, kas varētu uzņemties arī mazpulka vadību. Kandidātiem jāiesniedz pilsētas valdei līdz š. g. 18. jūlijam lūgums ar Ls 2,— zīmogu un dokumentiem. Kandidātus izraudzīs pilsētas valdes sēdē š. g. 18. jūlijā, plkst. 14. Autogrīva satikšmē Limbaži-Salacgrīva katru dienu. Pilsētas vec. R. Bērziņš. Sekretars O. Pētersons.

13. Vēlama personīga ierašanās. Tuvākā stacija Goba — 8 km. Rīgas-Saukas autobusu pietātnē Valle — 0,2 km no pagasta nama. 19701r. Pagasta vecāks A. Strautnieks. Sekretars J. Vilciņš.

Rīgas pils. Finanšu pārvaldes Nodokļu daļa izsludina par nederīgu nozaudēto Pauskas pils. valdes 1937. g. 4. febr. izdoto E 16736. zirga pasi, kas 1940. g. 17. aprīlī pārrakstīta Meijeram Švaremanim. 1961 b

Galvaspilsētas Rīgas Aizgādības valde izsludina par nederīgām nozaudētās šīs valdes darba nod. izdotās darba grāmatīņas: 1) R 112365/71488., kas 1932. g. 30. jūn. izdota Lizetei Zemesarājs, 2) R 102922/163321., 1934. g. Jānim Briedim, 3) R 30933/24265., 1932. g. 8. jūn. Annai Stūrītis, dzim. Sloka, 4) R 64895/62608., 1932. g. 17. jūn. Jūlijai-Annai Ozoliņš, ar Ozols, 5) R 36077/53486., 1932. g. 10. jūn. Jānim Janzonam, 6) R 92125/38284., 1932. g. 28. jūn. Marijai Ozoliņš, dzim. Vegners, 7) R 69449/62779., 1932. g. 18. jūn. Minnai Cabulis, 8) R 90223/35017., 1932. g. 25. jūn. Evaldam-Ferdinandam Praulīgam, 9) R 11610/11610., 1932. g. 6. jūn. Miķelim Ziriņam, 10) R 141014/141667., 1932. g. 21. okt. Matidei Mants, dzim. Puķe, 11) R 147916/199355., 1933. g. 1. martā Arturam Eriķim, 12) R 163221/163389., 1934. g. 16. apr. Jānim-Arvidam Drukam, 13) R 03869/39792., 1932. g. 13. jūn. Augustam Matisonam, 14) R 129885/132836. 1932. g. 26. jūl. Alfrēdam-Kārlim-Jānim Riteram, 15) R 146415/147884., 1933. g. 23. janv. Katrīnei Tribess, 16) R 165836/166420., 1934. g. 13. jūn. Herbertam Rozenbergam, 17) R 48025/40494., 1932. g. 13. jūn. Alvinei Heidemanis, dzim. Bretsteins, 18) R 169916/162873., 1934. g. 2. okt. Staņislavam Melnim, 19) R 86896/101958., 1932. g. 21. jūn. Kārlim Vārtam, 20) R 208462/205312., 1937. g. 8. jūl. Helēnai Jakobson, dzim. Eglīts, 21) R 41605/34825., 1932. g. 9. jūn. Stepanam Baņinskim, 22) R 136366/138090., 1932. g. 1. sept. Elikonidei, Petrovs 23) R 107091/52087. 1932. g. 29. jūn. Venediktam Bekasovam, 24) R 85627/80882., 1932. g. 21. jūn. Sergejam Kortī, 25) R 68924/103527., 1932. g. 27. jūn. Stepanidai Ruseckis, 26) 88547/85161., 1932. g. 27. jūn. Ksenijai Jevstignejevs, dzim. Konevnikovs, 27) R 07841/7462., 1932. g. 3. jūn. Paraskovai Stručkovs, dzim. Tomaševskis, 28) R 141619/142001., 1932. g. 29. okt. Anatolijam Edelšteimam, 29) R 195105/196265., 1936. g. 27. jūl. Freidai Silņai, 30) R 93416/92014., 1932. g. 27. jūn. Aronam Mersonam, 31) R 116290/117210., 1932. g. 1. jūn. Zamuēlim Meilichinam, 32) R 133642/135547., 1932. g. 12. aug. Šolomam Sverdlovam, 33) 113660 122432., 1932. g. 2. aug. Leibam Kaganam, 34) R 150086/151284., 1933. g. 22. apr. Rachelei Levins, 35) R 238108/237772., 1939. g. 21. okt. Jānim-Robertam Dambim, 36) R 204318/204958. 1937. g. 15. apr. Marijai Supe, 37) R 217404/217634., 1938. g. 14. febr. Emmāi-Alvinei Pavašars, 38) R 185533/186578, 1935. g. 18. okt. Martai Trautmanis, 39) R 194188/193822., 1936. g. 10. jūn. Elzai Garklavs, 40) R 175436/175862., 1935. g. 1. febr. Valdemaram Resnajam, 41) R 210626/211241., 1937. g. 3. sept. Irinai Leimanis, 42) R 191258/192055., 1936. g. 4. apr. Lazaram Šcimesam, 43) R 176521/177290., 1935. g. 1. martā Seinei-Rasei Karotkins, 44) R 182029/183103. 1935. g. 26. jūl. Klavdijai Rogovs, 45) R 206745/203716., 1937. g. 4. jūn. Žanim Forstmanim, 46) R 178746/178753., 1935. g. 6. maijā Lībtai-Mālei Levenšteins, 47) R 182704/184398., 1935. g. 14. aug. Hajai Šmuljanis, šīs pils. Soc. apg. nod. izdotās: 48) R 171917/172667., 1934. g. 9. nov. Amālijai-Vilhelmīnei-Alvinei Ligants, 49) R 170623/171098., 1934. g. 17. okt. Hanai Ginsburgs, dzim. Felds, 50) 42. gr., ko Kastrānes pag. valde 1932. g. izdevusi Julai-Elvirai Krūmiņš, 51) 140. gr., ko Balvu pag. valde 1932. g. 15. jūn. izdevusi Kārlim-Konradam Ābelē, 52) Z 79671/735., ko Naujenes pag. valde 1935. g. 23. martā izdevusi Teklai Kreipans, 53) L 121707/12873., ko Šķaunes pag. valde 1938. g. 25. nov. izdevusi Monikai Greidans, 54) V 72520/170. gr., ko Krapes pag. valdes 1932. g. izdevusi Irēnai Puchs, 55) 15381. gr., ko Liepājas pils. valde 1932. g. 28. jūn. izdevusi Annai-Lidijai Reimers, 56) V 45093. gr., ko Plāteres pag. valde 1932. g. izdevusi Annai Grass, 57) grām. ar nezinamu numuru, ko Valkas pils. valde 1932. g. izdevusi Vladislavai Aļechnovičs, 58) Z 09193/983. gr., ko Jēkabpils pils. valde izdevusi Teklai Bičkovskis, 59) L 09546/268. gr., ko Rēzeknes pils. valde izdevusi Aleksandram Zagorjei, un 60) Z 68142/1641., ko Grīvas pils. valde 1932. g. 14. jūn. izdevusi Dobai Smuškovičs. 19612b

Rīgas prefekt. 7. iec. priekšn. izsludina par nederīgām nozaudētās: 1) 3376. kara klausības apliecību, ko Kara skolas priekšn. 1930. g. 27. aug. izdevis Alfrēdam Pormalim, dzim. 1907. g., 2) 19/1038. apliecību par tiesībām nodarboties bez sveiķas darba atļaujas, ko šī pref. 6. iec. priekšn. 1938. g. 24. aug. izdevis Feigai Gorlins. 19758b

Smiltēnes pag. valde izsludina par nederīgām nozaudētās Latv. iekšz. pases: 1) ser. PZ 010115/765., ko šī pag. valde 1927. g. 3. okt. izdevusi Jēkabam Grozīm, 2) ser. PT 015363/1153., ko Valkas apr. priekšn. paņēms 2. iec. 1928. gada 14. febr. izdevis Dāvim Cūriļim; 3) ser. KP 000153/153., ko Jaunlatgales apr. priekšn. paņēms 2. iec. 1928. g. 18. janv. izdevis Kārlim-Eduardam Jērglim, un 4) ser. JL 004093/2169., ko Lejasciema pag. valde 1938. g. 19. maijā izdevusi Alfonam Riekstīnam. 193798

Senata
Civilā kasācijas departamenta
1939. g. spriedumi.

Valsts tipogrāfija Rīgā, Valdemāra ielā 6.

1939.

1. 1939. g. 27. janvarī. Finanšu ministrijas Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 10. decembra lēmumu lietā ar Annu Kauliņš un Jāni Priedīti. (L. № 13.)

Sēdi vada un referē priekšsēdētāja v. senators F. Konradi.

Senats atrod:

Apgabaltiesa atzinusi, ka Annas Kauliņš un Jāna Priediša starpā 1931. g. 15. maijā noslēgtais rentes līgums bija apmaksājams pēc rik. par zīmognod. 43. p. 1. pk. ar Ls 1,— lielu zīmognodevu. Tā kā līgums apmaksāts ar Ls 0,60 un tādā kārtā iztrūkst Ls 0,20, apgabaltiesa sodījusi Annu Kauliņš un Jāni Priedīti ar desmitkārtīgu zīmogsodu — Ls 2,— apmērā no katra. Nodokļu departamenta par šo lēmumu iesniegtā kasācijas sūdzība pelna ievēribu.

Saskaņā ar minēto rentes līgumu, rentniekam Priedītim bez naudā noteiktās sumas Ls 200,— vēl jāmaksā puse no pagasta nodokļiem, kā arī jāpilda klausās un šķūtīs un jālabo ceļi pēc pašvaldības uzdevuma. Nemot vērā, ka saskaņā ar 1864. g. CL 4063. p. lietiskas nodevas un nastas gulstas uz iznomātāju, bet konkrētā gadījumā tās pildīt uzņēmies nomnieks, tad arī jāatzīst, ka pēdējam kā nomas maksa nav jāmaksā līgumā minētie Ls 200 vien, bet gan lielāka, apmērā nenoteikta suma. Jo nav svarīgi, vai nomnieks kādu sumu maksā tieši iznomātājam, vai pēdējo atsvabina no kādiem uz viņu gulstošiem pienākumiem; abos gadījumos jārūnā par iznomātā objekta lietošanas tiesības ekvivalentu. Tā kā šo pienākumu vērtība naudā līgumā nav noteikta, tad viss noslēgtais rentes līgums pārvēršas par līgumu uz nenoteiktu sumu, kādēļ tas, pēc pareiza Nodokļu dep-ta aizrādījuma, bija apmaksājams ar zīmognodevu pēc rikoj. 13. p. Piemērojot šinī gadījumā rik. par zīmognod. 43. p. 1. pktu, apgabaltiesa šo likumu pārkāpusi, kādēļ viņas lēmums nav atstājams spēkā.

Ievērojot sacīto, Senats nolēmj: Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 10. decembra lēmumu rik. par zīmognod. 33. p. 1. pk. pārkāpuma dēļ atcelt un lietu nodot tai pašai apgabaltiesai jaunai caurlūkošanai un izspriešanai citā tiesas sastāvā.

2. 1939. g. 26. janvarī. Atbildētāja Kārļa Didrichsona kasācijas sūdzība par Jelgavas apgabaltiesas 1938. g. 1. oktobra spriedumu Ata Didrichsona prasībā pret Kārli Didrichsonu par Ls 300,—. (L. № 22.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš; referē senators P. Stērste.

Senats atrod:

Apgabaltiesa, pamatojoties uz lietā noskaidrotiem apstākļiem, ir konstatējusi, ka prasītāja no sava vīra ir bijusi spiesta aiziet, jo vīrs viņu ir dzinis projām. Izejot no šiem konstatētiem apstākļiem, apgabaltiesa varēja nākt pie slēdziena, ka prasītāja, nodibinot atšķirtu dzīvi no atbildētāja, bija tiesīga sev līdzī nēmt nepilngadīgo dēlu, kuram atšķirtās dzīves uzsākšanas laikā un arī vēl tagad tā vecuma dēļ (dzimis 1937. g. 8. aprīlī) ir nepieciešama mātes kop-

šana un uzraudzība. Šo tiesas slēdzienu, ka mazgadīgām dēlam ir nepieciešama mātes kopšana un uzraudzība, atbildētājs kasācijas sūdzībā neapstrīd, kādēļ šis tiesas slēdziens vien jau attaisno bērna palikšanu pie mātes. Līdz ar to atkrit atbildētāja aizrādījums, ka CL 177. pants noteicot tēva varas priekšrocību, noteikt bērna atrašanos pie viņa un nevis mātes. Tāpat nedibināti atbildētājs atsauca uz savu varu noteikt sievai domicilu pie viņa arī tai gadījumā, kad sieva vīra vainas dēļ ir bijusi spiesta uzsākt atšķirtu dzīvi, jo Senats šai ziņā ir jau paskaidrojis (Sen. CKD spr. 38/561), ka CL 85. panta princips ir piemērojams vienīgi laulāto kopdzīves laikā. Tādēļ apgabaltiesa ir nākusi pie pareiza gala slēdziena, ka uz CL 179. panta pamata vīram konkrētā gadījumā ir pienākums dot savam bērnam vajadzīgo uzturu arī tad, kad tas atšķirtās dzīves laikā atrodas pie mātes. Atbildētājs šai konkrētā gadījumā nepamatoti atsauca uz CL 178. pantu, jo tiesa ir jau konstatējusi, ka mazgadīgām bērnam nepieciešami ir jāatrodas pie mātes; pie tam šī panta noteikumu piemērošana šai gadījumā atkrit jau pati par sevi arī tādēļ, ka bērns neatrodas tēva audzināšanā.

Atrodot, ka atbildētāja kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidama, Senats nolēma: Kārļa Didrichsona kasācijas sūdzību uz CPL 283. panta pamata atstāt bez ievēribas.

3. 1939. g. 26. janvārī. Atbildētājas Jūlijas-Lūcijas Fenga kasācijas sūdzība par Liepājas apgabaltiesas 1936. g. 27. septembra spriedumu Anša Grieziņa prasībā pret Jūliju-Lūciju Fengu par Ls 1000,—. (L. № 38.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš; referē senators P. Stērste. Senats atrod:

Apgabaltiesa, pamatojoties uz lietā noskaidrotiem apstākļiem, it īpaši uz liecinieku Lizetes Kleinbergs un Miķeļa Muzikanta (II, 30) liecībām bet nepiešķirot ticamību Jāņa Dombrovska liecībai (II, 31), ir konstatējusi, ka prasītāja apmaiņas ceļā no atbildētājas nopirktie zirgi ir bijuši slimi. Viens no tiem slimis ar duzuli un otrs ar veļas kaulu. Zirgu slimību atbildētāja ir zinājusi, bet tomēr pēc apmaiņas līguma noslēgšanas iegalvojusi, ka zirgi ir veseli. Prasītājs zirgu slimību pamanījis tikai pēc notikušās apmaiņas; viņam par zirgu slimību to iegūšanas dienā nekas nav bijis zinams, jo duzuls atklājams tikai ambulatoriskā novērošanā, bet veļas kauls nebijis viegli ieraugams. Šie tiesas konstatējumi attiecas uz lietas apstākļu apsvērumu pēc būtības un kasācijas kārtībā nav pārbaudami. Līdz ar to atkrit tie apsvērumi kasācijas sūdzībā, kuros atbildētāja apstrīd šo konstatējumu pareizību un norāda, ka prasītājs pie mazākās uzmanības varējis atklāt zirgu slimību. Izejot no šiem konstatētiem apstākļiem, ka atbildētājai ir bijusi zinama zirgu slimība un viņa pie līguma noslēgšanas tomēr iegalvojusi, ka zirgi veseli, bet prasītājs pie parastās uzmanības zirgu slimību nav varējis atklāt, apgabaltiesa, pamatojoties uz CL 1593., 1594., 1614., 1616. p., ir nākusi pie pareiza slēdziena, ka atbildētājai ir jāatdod apmaiņas ceļā no prasītāja saņemtie zirgi un 100 lati, bet to neatdošanas gadījumā no atbildētājas prasītāja labā piedzenama zirgu vērtība 900 latu apmērā. Līdz ar to kā nepamatoti atkrit arī tie apsvērumi kasācijas sūdzībā, kuros atbildētāja apstrīd šī tiesas slēdziena pareizību un atrod, ka viņas atbildība atkristu uz CL 1613. panta pamata. Šis CL 1613. pants konkrētā gadījumā nemaz nav piemērojams, jo tiesa ir konstatējusi, ka prasītājs pie parastās uzmanības zirgu slimību nemaz nevarēja atklāt.

Atrodot, ka apgabaltiesa nav pārkāpusi kasācijas sūdzībā aprādītos likumus, Senats nolēma: Jūlijas-Lūcijas Fenga kasācijas sūdzību uz CPL 283. panta pamata atstāt bez ievēribas.

4. 1939. g. 26. janvārī. Atbildētāja Voldemāra Jaundaldera kasācijas sūdzība par Jelgavas apgabaltiesas 1938. g. 10. oktobra spriedumu Antonijas Znutiņš prasībā pret Voldemāru Jaundalderu par Ls 446,— uztura naudas. (L. № 55.)

Sēdi vada un referē priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš.

Senats atrod:

Pretēji atbildētāja domām, prasību par ārlaulības bērna uzturu var celt kā pate māte personīgi, tā arī pats ārlaulības bērns savas mātes kā dabiskās aizbildnes personā (Senata CKD kops. sp. 35/15). Konkrētā gadījumā prasītāja nav cēlusi it kā kādu personīgu prasību, bet gan cēlusi ārlaulības bērna mātes prasību par bērna uzturu. Tādēļ atkrīt aizrādījums, it kā prasība nav celta par bērna apgādību. CL 157. p. otrā daļa attiecas nevien uz prasībām, kas iesāktas tiesā, bet vispār uz prasījumiem par bērna apgādību. Atbildētājs nenoliedz, ka viņa norādītā vienošanās attiecas taisni uz varbūtēju prasījumu par bērna apgādību. Bet tādā gadījumā apgabaltiesa pareizi atzinusi, ka bez bāriņu tiesas piekrišanas šāda vienošanās nav spēkā. Tādos apstākļos apgabaltiesa arī pareizi nav ievērojusi lūgumu par liecinieku pratināšanu.

Atrodot, ka iesniegtā kasācijas sūdzība kā nepamatota noraidama, Senats nolēmj: atbildētāja Voldemāra Jaundaldera kasācijas sūdzību uz CPL 263. p. pamata atstāt bez ievēribas.

5. 1939. g. 26. janvārī. Prasītāja Eduarda Kaņepa pilnvarnieka, zv. adv. A. Ozola, kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1938. g. 10. augusta spriedumu Eduarda Kaņepa prasībā pret Nikolaju Grīnvaldu par Ls 11.045,51 ar proced. darba algas. (L. № 76.)

Sēdi vada priekšsēdētāja v. senators M. Čakste; referē senators P. Stērste. Senats atrod:

Jautājumā par prasītāja darba rakstura kvalifikāciju, apgabaltiesa ir pievienojusies miertiesneša sprieduma motīviem. Tiesa ir konstatējusi, ka prasītājs uz noslēgtā darba līguma pamata ir strādājis atbildētāja uzņēmumā Eksportostā pie kuģu piesiešanās un atlaišanas darbiem. Apsverot jautājumu par to, vai prasītājs šajā gadījumā atzīstams par satiksmes līdzekļu darbinieku Lik. par darba laiku 19. panta nozīmē, tiesa ir nākusi pie pozitīva atzinuma, konstatējot, ka jūras kuģi ostā bez prasītāja darba kā kuģu piesējēja un atlaidēja nevarēja ne ienākt, ne iziet. Šis tiesas slēdziens par prasītāju kā satiksmes līdzekļu darbinieku Lik. par darba laiku 19. panta nozīmē ir pareizs un saskan ar Senata praksi apspriežamā jautājumā. Senats ir jau vairākkārtīgi paskaidrojis (Sen. CKD spr. 32/2703, 33/2026, 35/1332 u. c.), ka aprādītā jautājumā ir svarīgs apstāklis, vai satiksmes līdzekļu darbinieka darbs stāv tiešā sakarā ar satiksmes līdzekļa kustību vai funkcionēšanu. Konstatējot, ka kuģi ostā nevarēja ne ienākt, ne iziet bez prasītāja kā kuģu piesējēja un atlaidēja ikreizēja darba, apgabaltiesa varēja atzīt prasītāja darbu par nepieciešamu kuģu pareizai kustībai un funkcionēšanai, kas prasītāju ierindoja satiksmes līdzekļu darbiniekos Lik. par darba laiku 19. panta nozīmē. Līdz ar to atkrīt visi prasītāja apsvērumi kasācijas sūdzībā, kuros viņš apstrīd šī tiesas slēdziena pareizību un neatbilstoši šīs konkrētās lietas apstākļiem atsauca uz Sen. CKD spr. 24/169 izteiktiem paskaidrojumiem sakarā ar privātu spekulatīvu rakstura speidijas uzņēmuma apkalpošanu. Prasītāja darba rakstura kvalifikācija piekrita apgabaltiesai, tādēļ viņa arī varēja neievērot prasītāja blakus lūgumus par apliecību izdošanu šī jautājuma noskaidrošanai no administratīvo iestāžu viedokļa.

Atrodot, ka prasītāja kasācijas sūdzība kā nedibināta atraidama, Senats noteicis: Eduarda Kaņepa pilnvarnieka, zvēr. adv. A. Ozola, kasācijas sūdzību uz CPL 283. panta pamata atstāt bez ievēribas.

6. 1939. g. 27. janvārī. Zeķu fabrikas „Star“ īpašnieku Miķeļa Rojaka, Annas Elmanis, Šoloma Bērza, Lības Liede un Rebekas Solomovičs pilnvarnieka, zv. adv. J. Jevelsona, kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1938. g. 12. oktobra lēmumu lietā par zīmogsoda piedzišanu no zeķu fabrikas „Star“ īpašniekiem. (L. № 88.)

Sēdi vada priekšsēdētāja v. senators F. Konradi; referē senators P. Leitāns. Senats atrod:

Tiesu palata nolēmusi piedzīt valsts labā no zeķu fabrikas „Star“ īpašniekiem Solomona Bērza, Annas-Hajas Elmanis, Miķeļa Rojaka, Lības Linde un Rebekas Šolomovičs 12.000 latu lielu zīmogsodu, konstatējot, ka noslēgtā sabiedrības līgumā minētais pamatkapitāls 15.000 lati vēlāk paaugstināts līdz 225.796 latiem 81 sant., bet par paaugstināto kapitāla daļu zīmognodeva nav maksāta. Pretēji kasācijas iesniedzēju uzskatam, Tiesu palata ir atzinusi, ka sabiedrības līgums bijis noslēgts par nenoteiktu sumu. Šādu Tiesu palatas atzinumu pastiprina minētais līgums, no kura redzams, ka pirmā iemaksa ir gan bijusi noteikta 15.000 latu apmērā, bet sabiedrības dalībnieki bez tam apņēmušies vajadzības gadījumā pirmo iemaksu pavairot līdz līgumā noteiktai sumai (līguma 5. §). Tā tad galīga līguma summa, kā pareizi aizrādījuši Tiesu palata, atkarājas vēl no vēlākām iemaksām, kādēļ tā arī atzīstama par nenoteiktu. Ar to atkrīt visi kasācijas sūdzības iesniedzēju apcerējumi, kuros izteikts pretējais viedoklis jautājumā, vai runā esošo līgumu var uzskatīt par noslēgtu uz nenoteiktu sumu. Tiesu palata bez tam ir konstatējusi, ka sabiedrības biedru iemaksas uz 1936. g. 31. decembri palielinājušās līdz 225.796 latiem 81 sant., kādēļ saskaņā ar Rīk. par zīmognodevu 29. p., zīmognodeva bija jāmaksā arī par vēlāk papildināto kapitāla daļu. Nevar pelnīt ievēribu kasācijas iesniedzēju kails apgalvojums, ka sabiedrības kapitāls nemaz nebūtu palielināts. Tiesu palatas pretējs atzinums, ka sabiedrības kapitāls palielināts līdz augstāk aprādītam apmēram balstas uz Nodokļu departamenta ierēdņa ievāktām ziņām no pašu sūdzētāju grāmatām, pie kam pēdējie nav cēlušies iebildumus, ka grāmatas vestas nepareizi, kā arī nav aizrādījuši uz apstākļiem, kuri pierādītu, ka Nodokļu departamenta ierēdnis šai ziņā būtu sagrozījis šo grāmatu saturu. Kasācijas sūdzības iesniedzēji nepareizi apgalvo, it kā Rīk. par zīmognodevu 29. p. uz sabiedrības līgumiem nemaz nav attiecinams. Šis pants pēc tā satura tieši piemērojams nenoteiktas sumas līgumiem, kāds ir arī konkrētais līgums. Nav izteikts pretējais viedoklis ar to vien, ka pēc Senata paskaidrojumiem, uz kuriem norādīts kasācijas sūdzībā, 29. p. zīmējas, piemēram, uz piegādes līgumiem, kuru summa parasti noskaidrojas tikai vēlāk; īstenībā šādi līgumi ir līdzīgi konkrētam, kas jau tādēļ attaisno Tiesu palatas atsauci uz minēto 29. p. Kasācijas sūdzības iesniedzēji vēl paskaidro, ka Kr. Zīmognodevu nolik. 38. p., kas atbilst tagadējam 29. p., saturot sevi to līgumu uzskaitījumu, par kuriem maksājama papildu zīmognodeva, bet starp tiem neesot minēts sabiedrības līgums. Tomēr, ja arī šāds uzskaitījums būtu agrākā Zīmognod. nolik. 38. pantā un pēdējā nozīme būtu tāda, kā to norāda kasācijas sūdzības iesniedzēji, tad tā ir atkritusi jau tādēļ, ka nekas tamlīdzīgs tagadējā 29. pantā nav atrodams. Beidzot kasācijas sūdzības iesniedzēji norādot, ka 79. pantā paredzētos līgumos nosacijumam, kura dēļ jāmaksā papildu nodeva, jāiestājas katrā ziņā, kamēr konkrētā gadījumā tas nav nepieciešami, nepareizi atsaucas uz minēto 29. p.,

kurā par kādiem līgumu nosacījumiem nekas nav minēts. Vispār, šeit runāt par to, vai līguma nosacījuma iestāšanās nav bijusi nepieciešama, ir lieki, jo līguma sumas paaugstinājums faktiski ir noticis, par ko pēc 29. p. izpratnes bija maksājama papildu zīmognodeva. Tiesu palata ir arī piemērojusi Rīk. par zīmognod. 22. p. Ja šī 22. p. pirmā daļa uz konkrēto gadījumu neattiecas, tad tam tomēr nav izšķirošas nozīmes, jo minētais apstāklis tiesas lēmumu gala slēdziena ziņā nav iespaidojis. Pie tam 22. p. otrā daļa, tāpat kā 29. p., runā par pienākumu maksāt papildu zīmognodevu tiklīdz noskaidrojās, ka izdarīti papildu maksājumi. Tādēļ atkrīt iebildumi sakarā ar 22. p. piemērošanu, kā arī norādījums par līguma divējādu kvalifikāciju. Atkrīt arī iebildums, ka zīmognodeva ir dokumentu nodeva, bet šīnī gadījumā par to neesot dokumentarisku datu. Kā redzams no lietas, līguma sumas paaugstinājums ir konstatēts pēc pašas sabiedrības dokumentiem. Ja konkrētā gadījumā sabiedrības biedri nav rīkojušies, saskaņā ar Rīk. par zīmognod. 29. p. 2. d. 2. pk. noteikumiem, t. i. nav taisījuši uz līguma attiecīgo uzrakstu, tad tas, protams, nevar viņus atsvabināt no atbildības.

Atzīstot tādā kārtā, ka Tiesu palata kasācijas sūdzībā norādītos likuma pantus nav pārkāpusi, Senats nolēma: zeķu fabrikas „Star“ īpašnieku Miķeļa Rojaka, Annas Elmanis, Šoloma Bērza, Lībes Linde un Rebekas Šolomovičs pilnvarnieka, zv. adv. J. Jevelsona, kasācijas sūdzību uz CPL 907. p. pamata atstāt bez ievēribas.

7. 1939. g. 26. janvārī. Atbildētāja Antona Krieviņa pilnvarnieka, zv. adv. N. Valtera, kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1938. g. 3. augusta spriedumu Rīgas apsargāšanas un slēgšanas akc. sab. prasībā pret Antonu Krieviņu kā firmas „Latvijas apsargāšanas birojs“ īpašnieku sumā Ls 1100,— par apsargāšanas darbības pārtraukšanu, un prasītājas Rīgas apsargāšanas un slēgšanas akc. sab. pilnvarnieka, zv. adv. I. Grūbauma, paskaidrojums. (L. № 91.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš; referē senators A. Rumpēters.

Atbildētāja pilnvarnieka kasācijas sūdzība nepelna ievēribu. Pievienojoties apgabaltiesas sprieduma motīviem, Tiesu palata ir nākusi pie slēdziena, ka prāvnieku apsardzības uzņēmumi, kā to norāda jau paša likuma par šāda veida uzņēmumiem nosaukums (Lkr. 34/47), ir *p r i v a t a r a k s t u r a*, ko arī vairs neapstrīd atbildētāja pilnvarnieks savā kasācijas sūdzībā. No otras puses Tiesu palata ir nākusi pie slēdziena, ka, saskaņā ar savlaicīgi jau izdotām prāvniekiem koncesijām, prasītājam ir Rīgā atļauts darboties 1., 2., 3., 4., 7. un 13. prefektūras, bet atbildētājam 6., 8., 11., 12. un vēlāk arī vēl 5., 9. un 10. iecirkņos. Bet nākot pie šādiem slēdzieniem, Tiesu palata, pievienojoties apgabaltiesas viedoklim, varēja atzīt, ka atbildētājs, uzņemoties apsardzību arī tajos iecirkņos, kuros, saskaņā ar vēl spēkā esošām prāvnieku koncesijām, nevis viņam, bet gan vienīgi prasītājam ir atļauts darboties, tādā kārtā ir aizskāris prasītājas privattiesiskās intereses, proti, radījis pēdējai nelikumīgu konkurenci, samazinot tai apsardzības uzdevēju skaitu un līdz ar to nodarot tai materialus zaudējumus. Nevar būt šaubu par to, ka tai gadījumā, ja kāds privāta rakstura uzņēmums bez likumīga pamata ar savu rīcību skar otram tādām pašām uzņēmumam saskaņā ar jau piešķirto un vēl spēkā esošo koncesiju piederošās tiesības, nodarot tam materialus zaudējumus, tad pēdējā īpašniekam ir tiesības griezties pie civiltiesas savu privattiesisko materialo interešu aizsargāšanai, ceļot attiecīgu prasību. Par šādu prasību arī atzīstama konkrētā, kurā prasītāja ir lūgusi uzlikt atbildētājam par pienākumu atturēties no apsargāšanas darbības Rīgas prefektūras

1., 3., 4. un 7. iecirkņos, bet šī pienākuma neizpildīšanas gadījumā izraidīt viņu uzņēmuma sargus no šiem iecirkņiem spaidu kārtā. Ievērojot augstāk sacīto, šādas prasības celšanas gadījumā, pretēji kasācijas sūdzībā norādītam, nevar būt runa par kādu sargu novietošanas tiesību nodibināšanu vai izbeigšanu atsevišķiem apsargāšanas uzņēmumiem. Proti, netiek taču prasītājai no jauna nodibinātas, bet atbildētājam izbeigtas kādas sargu novietošanas tiesības, ja pēdējam tiesas ceļā tiek uzlikts par pienākumu atturēties no sargu novietošanas tādos iecirkņos, kuros saskaņā ar izsniegtām koncesijām ir atļauts resp. jau pieder tiesības darboties nevis viņam, bet gan prasītājai. Tāpēc jau vien nepelna ievēribu atbildētāja pilnvarnieka apcerējumi kasācijas sūdzībā, kuros tas apstrīd Tiesu palatas slēdzienu par šīs lietas piekritību civiltiesai, izejot no tā, ka sargu novietošanas tiesības attiecīgas pilsētas rajonos nevar ne nodibināt, nedz izbeigt civiltiesiskā strīdus ceļā. Tāpat nepelna ievēribu tie kasācijas sūdzības iesniedzēja apcerējumi, kuros tas apstrīd Tiesu palatas slēdzienu par to, ka saskaņā ar prasītājai savlaicīgi piešķirto koncesiju vienīgi tai ir atļauts darboties Rīgas prefekturas 1.—4., 7. un 13. iecirknī un ka arī šai ziņā viņam savlaicīgi izdotā koncesija ir vēl tagad spēkā resp. nav atcelta. Šai sakarībā kasācijas sūdzības iesniedzējs ir norādījis, ka prasītājai jau savlaicīgi izsniegtās koncesijas tekstā nekas neesot minēts par viņas uzņēmuma monopoltiesībām kādā atsevišķā apsardzības rajonā, kāpēc Tiesu palata esot to nepareizi novērtējusi. Tiesai, kas izšķir lietu pēc būtības, ir tiesības piešķirt partu iesniegtam dokumētā vienu vai otru nozīmi un viņas slēdziens šīm jautājumā nav kasācijas kārtībā pārbaudams (Señ. CKD 34/340). Turklāt kasācijas sūdzības iesniedzējs, aprobežojoties ar minēto norādījumu par koncesijas tekstu, nemaz nav mēģinājis savā kasācijas sūdzībā atspēkot visus pārējos apgabaltiesas un Tiesu palatas apcerējumus, izejot no kuriem Tiesu palata arī nākusi pie slēdziena par to, ka vienīgi prasītājai ir bijušas piešķirtas tiesības darboties runā esošos iecirkņos, kaut, piemēram, apgabaltiesas apcerējums sakarā ar Iekšlietu ministrijas 1937. g. 10. augusta rīkojumu un viņas norādījumu, ka atbildētājs nav varējis pierādīt, ka arī viņam ir dota attiecīga ministrijas atļauja šajos iecirkņos darboties. Tāpat nepelna ievēribu visi tie kasācijas sūdzības iesniedzēja apcerējumi, kuros tas atrod, ka ar 1934. g. 8. februāra likuma par privātiem apsardzības uzņēmumiem spēkā stāšanos stāvoklis esot grozījies. Proti, šajos apcerējumos atbildētāja pilnvarnieks atrod: 1) ka, ja arī minētā likuma 19. p. burtiski nosakot, ka jau agrāk nodibinātie uzņēmumi darbojas uz šī likuma pamata, tad no tā neesot pamats taisīt slēdzienu, kā to darot Tiesu palata, ka šie uzņēmumi darbojas nevis uz šī likuma, bet uz atcelto noteikumu pamata ar monopola tiesībām atsevišķos rajonos, un 2) ka pašreiz Rīgā apsargāšana (domāts apsardzības uzņēmumu darbība) tiek regulēta vienīgi uz privatas vienošanās pamata, pie kāda slēdziena, starp citu, esot jānākot arī no atbildētāja iesniegtā Iekšlietu ministrijas Administratīvā departamenta raksta (I, 26), ko Tiesu palata esot nepareizi iztulkojusi. Vispirms, šeit norādams, ka kasācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Tiesu palatai tāda slēdziena taisīšanu, kādu tā nemaz nav taisījusi. Proti, Tiesu palata nemaz nav nākusi pie slēdziena, ka jau agrāk nodibinātie uzņēmumi arī tagad darbojas tālāk uz jau atcelto noteikumu pamata (resp. Not. par privātiem apsardzības uzņēmumiem, Lkr. 33/17), bet gan nākusi pie slēdziena, ka ar 1934. g. 8. februāra likumu nav atceltas un paliek spēkā prāvniekiem uz agrāko noteikumu pamata izdotās koncesijas, kurās prāvnieku uzņēmumiem jau norādīti darbības rajoni, kāpēc arī pēc minētā likuma izdošanas kāda rajona ierādīšana resp. no Iekšlietu ministrijas puses ir bijusi lieka. Ja nu Tiesu palata ir šajā pēdējā nozīmē arī iztulko-